

[Helge Møller]

have helt fri ret til valg af uddannelse, må man også acceptere en overproduktion af færdiguddannede i mange fag og dermed en bevidst uddannelse til arbejdsløshed. Dette vil det konservative folkeparti ikke acceptere. Vi ønsker en styring.

Vores holdning er ganske klar: vi finder, at det er en hån såvel mod den enkelte studerende som mod det samfund, der betaler uddannelsen, at lade studerende gennemgå uddannelser, som vi efter behovsanalyser med stor sikkerhed ved kun fører til én ting, nemlig arbejdsløshed. Styring må der altså til.

Hvorledes styringen skal være, kan vi diskutere. Vi mener, at stopprøver er en af vejene. Herudover er der muligheder i adgangsregulering som nu og i ressourcestyring, som forslagsstillerne foreslår. Det kunne meget vel tænkes, at ingen af de tre muligheder, altså hverken stopprøver, adgangregulering eller ressourcestyring, var den ideelle, men at vi måske skulle have en kombination.

Vi finder det nyttigt at få debatteret tanker i venstres forslag, og vi ser hen til et frugtbart udvalgsarbejde.

Ebba Strange (SF):

Jeg har ved andre lejligheder både uden for og i denne sal hørt hr. Bertel Haarder give udtryk for nogle af de tanker, der ligger i dette forslag. Da jeg så forslaget, håbede jeg, at når det nu var skrevet ned, ville det fremstå lidt tydeligere, hvad det egentlig var, hr. Bertel Haarder mente, men det vil han jo nok beskrive lidt tydeligere for os, når han nu kommer op og skal svare på ordførerindlæggene.

Jeg er meget spændt på at se, hvordan hr. Bertel Haarder vil foretage disse langsigtede vurderinger af de unges beskæftigelsesmuligheder og -ønsker, fordi det jo netop er det, der har vist sig at være fantastisk svært i det samfund, vi lever i. Med den måde, hele uddannelsesområdet også er underlagt de økonomiske svingninger på, har det jo netop været fantastisk svært at lave disse langsigtede vurderinger.

Jeg har også mærket mig på møder rundt omkring, at hr. Bertel Haarder har fået kolde fødder med hensyn til adgangreguleringen, sådan som den er blevet gennemført. Nu tror hr. Bertel Haarder altså, at han har fundet de

vises sten og kan lave en adgangsbegrænsning og -regulering, der er bedre.

Fra socialistisk folkepartis side har vi vendt os imod adgangsbegrænsningerne, fordi vi mener, det er det dårligst tænkelige middel at sætte ind på et tidspunkt, da vi har 75.000-80.000 ungdomsarbejdsløse gående. Vi har udtalt – og jeg vil gentage det her – at vi mener, det bedste middel mod ungdomsarbejdsløshed er at lade de unge få en uddannelse.

Hvorfor har tilgangen svigtet? Hvorfor gik det så forholdsvist gnidningsløst med undervisningsministerens og folketingets adgangsbegrænsning her i sommer? Hvorfor er tilgangen svigtende på EFG-uddannelserne? Hvad er det egentlig, folketinget gør? Folketinget begrænser de unges økonomiske muligheder for overhovedet at få en uddannelse, og det er det, der er det helt store problem, og det er det, der er det helt store problem, og ikke hr. Bertel Haarders visioner om, hvordan verden skal se ud engang i en lys liberalistisk fremtid. Det er dér, de unge har de egentlige problemer, og det er dem, jeg synes et folketing med respekt for sig selv burde løse.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på venstres hæderkronede indsats med hensyn til at forringe de studerendes økonomiske muligheder, med hensyn til at forringe EFG-uddannelsen og med hensyn til at nægte at behandle hele spørgsmålet om en samordning af de 16-19-åriges uddannelser. Det er dér, der trænges til at blive skabt nytænkning på uddannelsesområdet, og ikke det, hr. Bertel Haarder her lægger frem.

Jeg besøgte en EFG-skole i Slagelse for nylig, og de beskrev for os – og det var ikke nogle venstreorienterede elever, men en inspektør og nogle lærere – hvordan den EFG-lov, der var blevet vedtaget herinde, som fjernede lønnen i basisåret, og som ikke havde til hensigt at afskaffe mesterlæren, havde fået tilgangen til EFG-uddannelserne til at svigte. Det er de helt unge, vi svigter med den uddannelsespolitik, der bliver ført, og jeg tror ikke, hr. Bertel Haarders forslag hjælper et hak på det i situationen, som jeg synes er det mest alvorlige.

Svend Haugaard (RV):

Adgangsregulering vil altid være en meget svær sag: næsten uanset hvordan man indret-